

ANGLEŽI POMAGAJO NORVEŠKI

Norvežani so po radio prejeli sporočilo

LONDON, Anglija, 15. aprila. — Sinoči so Norvežani po radio prejeli obvestilo, da jim prihaja angleška armada na pomoč. Kmalu zatem pa je admiraliteta naznanila, da je bila torpedirana nemška oklopnica "Admiral Scheer" in da so bile položene mine ob nemški obali v Baltiku od Kiela do Memela.

Angleški delavski voditelji so Norvežanom sporočili naslednje:

"Angleški vojaki vam prihajajo na pomoč; kjerkoli bodo angleški vojaki, jim pomagajte z vsemi sredstvi, ki so vam na razpolago."

Oklopnico "Admiral Scheer" je torpedirala angleška podmornica, kateri poveljuje 30-letni poročnik J. H. Forbes, v četrtek zjutraj ob norveški obali. Poročilo ne pravi, da je bila oklopnica potopljena, domneva pa se, da jo je zadela več torpedov. Admiraliteta tudi naznanja, da je velika nova podmornica "Truant" potopila nemško križarko "Karlsruhe" in da je bilo v pomorskih bojih prejšnjega dne potopljenih 10 nemških transportnih ladij.

ITALJANSKO BRODOVJE BLIZU TURČIJE

LONDON, Anglija, 15. aprila. — Balkanski diplomati so sinoči sporočili, da je Mussolini zbral vojno brodogradnjo pri Dodekaneskih otokih, ob vzhodu v Dardanele. Diplomati so mnenje, da sta se Hitler in Mussolini na svojem sestanku na Brennerju dogovorila glede tega, ko je Hitler povedal Mussoliniju, kaj namerava napraviti na Danskem in Norveškem.

Mussolini pa je tudi naznanil, da bo poklical pod zastave 1,125,000 rezervistov. Vse to ima očividni namen oslabiliti angleško-francosko-turško pogodbo za medsebojno vojaško pomoč. S tem, da je italjansko vojno brodogradnjo zbrano tako blizu Turčiji in Dardanel, hoče Italija zaveznikom in Turčiji preprečiti, da ne bodo šli proti Nemčiji na Balkanu, dokler Hitler ne dobi trdnega stališča v Skandinaviji.

JUGOSLAVIJA SE BOJI ITALJANSKEGA VPADA

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 15. aprila. — Jugoslavija se boji, da bo Italija z bliskovito naglico vdarila na Balkan, da prepreči močni zavezniški armadi na Bližnjem vzhodu pod poveljstvom generala Maksima Weyganda, da ne vpade na Balkan.

Jugoslovanska javnost je zelo vznemirjena vsled poročil, da je prišlo v Albanijo več tisoč italjanskih "delavcev", da utrjujejo albansko-grško mejo in in da se nahaja zavezniška vojna mornarica v Solunu.

HITLER IN MUSSOLINI STA SE BAJE DOGOVORILA O BALKANU

Mnogi diplomati domnevajo, da sta se Hitler in Mussolini na svojem sestanku na Brennerju dogovorila, kako si bosta razdelila vplivne sfere na Balkanu.

Iz Segedina ob jugoslovanski meji poročajo, da je Jugoslavija z veliko naglico pričela utrjevati svojo mejo.

NA ZAPADNI FRONTI SE PRIPRAVLJAJO

PARIZ, Francija, 15. aprila. — Na zapadni fronti je več znamenj, ki kažejo na velike bližajoče se dogodke. Ta znamenja se v zadnjih 24 urah niso samo pokazala ob Mozeli in Reni, temveč ob celotni toki Rene.

Prvič v sedanji vojni so skušali Nemci prebresti Reno, toda so bili poginani nazaj. Vsako znamenje pa je zelo pomembno, kajti kaže v isto smer za vojaško akcijo v velikem obsegu.

Poglavitna znamenja bližajočih se bojov so naslednja:

1. Francoski topničarji so na več mestih ob Mozeli in Reni obstreljevali nemške delavce, ki utrjujejo postojanke.

2. Na zapadnem koncu fronte so Nemci pod zaščito artilerije naskakovali francoske postojanke in nemška infanterija je dospela prav do žične ovire.

3. Ob Reni je na nemški strani opaziti veliko živahnost. Medtem ko je bila zadnjih 7 mesecev fronta skoro popolnoma mirna, razun da so tako Francozi kakor Nemci preskušali strojnice, da so streljali z njimi čez reko, je sedaj zlasti na nemški strani velika aktivnost.

Zgodaj zjutraj so Nemci nenadoma skušali zavzeti nek otok na Reni. Pripeljali so se na več čolnih od otoka, misleč, da bo francoska straža spala. Toda garnizija je čula in nenehno so pričeli grmeti topovi. Nemci so se nato naglo umaknili.

Anglija bo kupovala v Ameriki

Mlečnih izdelkov ne bo več mogla dobivati od Danske, ki jo je doslej preskrbovala s svinjino, maslom in jajci. — Naročila iz Kanade.

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Vladni trgovski izvedenci napovedujejo, da bo začela Anglija kupovati v Združenih državah mlečne izdelke, ker so se razširile sovražnosti na skandinavske dežele.

Nemška okupacija Danske je odrezala Angliji glavni vir živil, predvsem pa mlečnih izdelkov. Angleži so kupili vsako leto od Dancev štiristo milijonov funtov prekaženega mesa, dvestopetdeset milijonov funtov masla in približno sto milijonov ducatov jajc.

Večina danskih mlečnih izdelkov bo šla v bodoče v Nemčijo, toda Danska najbrž ne bo mogla toliko producirati kot je producirala doslej. Manj ka ji namreč koruze in druge krme, ki je pa ne bo mogla dobiti iz Argentine in iz Združenih držav. Anglija bo kupila, kolikor ji bo le mogoče, svinjino, maslo in jajca od Kanade ter v precejšnji meri tudi od Združenih držav.

Odgojenje kongresa

Kongres bo najbrž odgojen prve dni meseca junija, toda nekateri zahtevajo, naj bi zboroval tekom vse vojne.

Delavske vesti:

Število delavcev narašča v New Yorku

ALBANY, N. Y., 13. aprila. V prvem četrtletju tekočega leta je bilo v državi New York zaposlenih več delavcev kot v katerikoli prvem četrtletju prejšnjega desetletja.

Državna industrijalna komisarka Frieda S. Miller poroča, da je bilo v prvih treh mesecih tekočega leta v državi New York zaposlenih enajst odstotkov več delavcev kot pa lani v istem razdobju. V zadnjih desetih letih pa ni bilo v newyorški državi še nikdar zaposlenih toliko ljudi kot jih je bilo lanskega oktobra, novembra in decembra.

Od februarja do marca se je število zaposlenih povečalo za tri desetine odstotka, dočim se je zaslužek povzegal za dva in pol odstotka. Izboljšanje bi bilo znatno večje, če bi ne bilo tako slabo vreme.

Odpuščanje delavcev pri WPA

WASHINGTON, D. C., 13. aprila. — Do 30. junija bo Works Project administracija znižala število svojih delavcev na 1,500,000. Med 27. marcem in 3. aprilom jih je bilo odpuščenih že 83,770, tako da je sedaj zaposlenih pri WPA vsega skupaj še 2,204,364 delavcev.

Minimalne plače v New Jersey

TRENTON, N. J., 12. apr. — Delavski komisar bo v kratkem imenoval poseben odbor, ki bo določil minimalno plačo za delavke v beauty parlorjih.

Vladni poskus se je izjalovil

V bližini Highstown, N. J., je bilo nedavno z zveznem de-

lancem ustanovljena zadružna tovarna, v kateri je delalo precejšnje število delavcev. Rečeno je bilo, da bodo delali in si delili dobiček, če ga bo kaj. Poskus se pa ni obnesel. Vlada je dala večeraj tovarno v najem nekemu privatniku, ki je moral obljubiti, da bo pri zaposlenju vpošteval stare delavce.

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Senatorji, ki delujejo na to, da bi ne imele Združene države nobenega opravlja s sedanjo vojno, priporočajo, naj bi ameriški kongres zboroval tekom vse vojne, dočim bi bilo po mnenju voditeljev administracije kaj takega brez potrebno.

Nemški napad na skandinavske dežele je dobil odmev tudi v amerškem kongresu. Senatni odbor za apropiacije je namreč priporočil, naj bo nakazanih mornarici \$957,414,878, torej nekaj več kot je dovolila poslanska zbornica.

Proti razpustu kongresa sta prav posebno republikanec Johnson iz Californije in Nye iz North Dakote.

Senator Barkley, ki vodi demokrate v senatu, je mnenja, da bo kongres odgojen med 1. in 10. junijem. Barkley je rekel časnika: "Vsa vnanja politika je poverjena izključno predsedniku in državnemu departmentu. Za slučaj potrebe je mogoče kongres vsak hip sklicati k izrednemu zasedanju."

Johnsonov in Nye-ov predlog je naletel pri večini kongresnikov na odpor. Vrniti se namreč hočejo čimprej domov in se pripraviti na volitve, ki bodo letos izredno važne. Večina kongresnikov se bo udeležila tudi demokratske oziroma republikanske narodne konvencije.

PARIZ, Francija, 10. aprila. — Včeraj je umrl tukaj v starosti 65 let znani radikalni socijalist Paul Elbel, ki je še na smrtni postelji pozival svoje tovariše, naj do konca vojne pozabijo vsa strankarska nasprotja.

Prejšnji teden mu je tekom govora v poslanski zbornici postalo slabo. Odvedli so ga v bolnišnico, kjer se je moral podvreči operaciji. Operacija je dobro uspela, nastopile so pa komplikacije, katerim je podlegel.

Leta 1933 ga je vogeški okraj izvolil za poslanca ter je bil leta 1938 mornariški minister v četrtem Chautempsovem kabinetu. Dolgo leta je načeloval v trgovinskem ministru oddelku za trgovinske pogodbe.

Konec prohibicije v Indiji

BOMBAY, Indija, 13. aprila. — Višje sodišče je razveljavilo suhaško postavbo, ki je bila uveljavljena 1. julija lanskega leta. Že po nekaj tednih se je izkazalo, da se postavba ne bo obnesla.

Angleži so zavzeli Narvik

Potopili 7 nemških rušilcev

LONDON, Anglija, 15. apr. — Angleške bojne ladje so vdrle v pristanišče Narvik, ki je poglavitni izhod za švedsko železno rudo, ter so potopile 7 nemških rušilcev. Trije angleški rušilci so bili poškodovani, toda le malo, tudi med mornarji so bile le majhne izgube.

Angleži so izvedli napad na Narvik z velikim številom rušilcev, katere je vodila oklopnica Warspite, ki ima 35,000 ton.

Admiraliteta naznanja, da so Nemci iz pristanišča bežali čez hrib nad Narvikom.

Norvežani zbirajo armado

Poročila s švedske meje naznanjajo, da je v bližini Narvika zbrana norveška armada 30,000 mož in da je pripravljena stopiti v boj na strani Angležev.

Koliko izgub so imeli Nemci, ni mogoče dognati, toda na sedmih rušilcih je bilo okoli 1000 mornarjev in vojakov.

Nemci prodirajo v Norveško

STOCKHOLM, Švedska, 15. aprila. — Nemci so pričeli dvojno ofenzivo, da obkrožijo Oslo. Severno od Oslo so Norvežani vstavili Nemce pri Skarnesu in v teku so vroči

boji. Druga armada, ki se je izkrcala v Skiebergu, pa je imela malo več uspeha, kajti zasedla je Fredrikstad, Sarpsborg in Halden.

Ravno tako so se Nemci poslastili skoro celega vzhodnega obrežja Oslo fjorda. Južno in severno od Haldena je 3000 norveških vojakov prekorčilo švedsko mejo in so bili takoj razoroženi in internirani.

Nemci skušajo bombardirati kralja

LONDON, Anglija, 15. apr. — Angleški vnanji urad je sinoči objavil naslednje poročilo:

"Norveška vlada je obvestila angleško vlado, da imajo nemški aeroplani očividno povelje osebno napasti norveškega kralja, ker bombardirajo zaporedoma vsak kraj, kjer se nahaja. To delajo Nemci zato, ker se kralj Haakon noče osebno pogajati z nemškim poslanikom v Oslu."

Kralj Haakon se je v četrtek vstavil v Nyberund, ko je bežal iz Oslo. Kralj je bil s svojimi ministri ob 4 popoldne v nekem hotelu, ko so prileteli nemški aeroplani, ki so metali bombe na hotel, toda kralj je srečno pobegnil. Še prej pa je bilo mesto Elverum, kjer je tudi nekaj časa ostal kralj, skoro popolnoma razdejano.

STOCKHOLM, Švedska, 15. aprila. — Nemci so pričeli dvojno ofenzivo, da obkrožijo Oslo. Severno od Oslo so Norvežani vstavili Nemce pri Skarnesu in v teku so vroči

boji. Druga armada, ki se je izkrcala v Skiebergu, pa je imela malo več uspeha, kajti zasedla je Fredrikstad, Sarpsborg in Halden.

Ravno tako so se Nemci poslastili skoro celega vzhodnega obrežja Oslo fjorda. Južno in severno od Haldena je 3000 norveških vojakov prekorčilo švedsko mejo in so bili takoj razoroženi in internirani.

Nemci skušajo bombardirati kralja

LONDON, Anglija, 15. apr. — Angleški vnanji urad je sinoči objavil naslednje poročilo:

"Norveška vlada je obvestila angleško vlado, da imajo nemški aeroplani očividno povelje osebno napasti norveškega kralja, ker bombardirajo zaporedoma vsak kraj, kjer se nahaja. To delajo Nemci zato, ker se kralj Haakon noče osebno pogajati z nemškim poslanikom v Oslu."

Kralj Haakon se je v četrtek vstavil v Nyberund, ko je bežal iz Oslo. Kralj je bil s svojimi ministri ob 4 popoldne v nekem hotelu, ko so prileteli nemški aeroplani, ki so metali bombe na hotel, toda kralj je srečno pobegnil. Še prej pa je bilo mesto Elverum, kjer je tudi nekaj časa ostal kralj, skoro popolnoma razdejano.

STOCKHOLM, Švedska, 15. aprila. — Nemci so pričeli dvojno ofenzivo, da obkrožijo Oslo. Severno od Oslo so Norvežani vstavili Nemce pri Skarnesu in v teku so vroči

boji. Druga armada, ki se je izkrcala v Skiebergu, pa je imela malo več uspeha, kajti zasedla je Fredrikstad, Sarpsborg in Halden.

Ravno tako so se Nemci poslastili skoro celega vzhodnega obrežja Oslo fjorda. Južno in severno od Haldena je 3000 norveških vojakov prekorčilo švedsko mejo in so bili takoj razoroženi in internirani.

Nemci skušajo bombardirati kralja

LONDON, Anglija, 15. apr. — Angleški vnanji urad je sinoči objavil naslednje poročilo:

"Norveška vlada je obvestila angleško vlado, da imajo nemški aeroplani očividno povelje osebno napasti norveškega kralja, ker bombardirajo zaporedoma vsak kraj, kjer se nahaja. To delajo Nemci zato, ker se kralj Haakon noče osebno pogajati z nemškim poslanikom v Oslu."

Kralj Haakon se je v četrtek vstavil v Nyberund, ko je bežal iz Oslo. Kralj je bil s svojimi ministri ob 4 popoldne v nekem hotelu, ko so prileteli nemški aeroplani, ki so metali bombe na hotel, toda kralj je srečno pobegnil. Še prej pa je bilo mesto Elverum, kjer je tudi nekaj časa ostal kralj, skoro popolnoma razdejano.

STOCKHOLM, Švedska, 15. aprila. — Nemci so pričeli dvojno ofenzivo, da obkrožijo Oslo. Severno od Oslo so Norvežani vstavili Nemce pri Skarnesu in v teku so vroči

boji. Druga armada, ki se je izkrcala v Skiebergu, pa je imela malo več uspeha, kajti zasedla je Fredrikstad, Sarpsborg in Halden.

Ravno tako so se Nemci poslastili skoro celega vzhodnega obrežja Oslo fjorda. Južno in severno od Haldena je 3000 norveških vojakov prekorčilo švedsko mejo in so bili takoj razoroženi in internirani.

Nemci skušajo bombardirati kralja

LONDON, Anglija, 15. apr. — Angleški vnanji urad je sinoči objavil naslednje poročilo:

"Norveška vlada je obvestila angleško vlado, da imajo nemški aeroplani očividno povelje osebno napasti norveškega kralja, ker bombardirajo zaporedoma vsak kraj, kjer se nahaja. To delajo Nemci zato, ker se kralj Haakon noče osebno pogajati z nemškim poslanikom v Oslu."

Kralj Haakon se je v četrtek vstavil v Nyberund, ko je bežal iz Oslo. Kralj je bil s svojimi ministri ob 4 popoldne v nekem hotelu, ko so prileteli nemški aeroplani, ki so metali bombe na hotel, toda kralj je srečno pobegnil. Še prej pa je bilo mesto Elverum, kjer je tudi nekaj časa ostal kralj, skoro popolnoma razdejano.

Iz Kapitola:

Izredno velik dovoz zlata

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Trgovinski departement je sporočil, da je bilo meseca marca poslanega v Združene države za \$459,844,673 zlata. Toliko ga niso poslali v nobenem mesecu izza lanskega aprila.

Hughes star 78 let

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Načelnik najvišjega sodišča Hughes je bil danes star 78 let. Mož je še vedno krepak ter še ne namerava iti v pokoj.

Ickes namerava odstopiti

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Notranji tajnik Ickes je rekel včeraj, da bo odstopil, če bo predsednik Roosevelt zopet kandidiral in če bo izvoljen.

S tem je odgovoril vsem tistim, ki pravijo, da se uradniki New Deala samo vsled tega s tako vneto zavzemajo za predsednikov tretji termin, da bi obdržali svoje službe. Kot znano, je bil Ickes vedno zagovornik tretjega termina.

V slučaju predsednikove ponovne izvolitve bom odstopil, — je dejal Ickes, — kajti predsednik mora imeti povsem prosto roko, če hoče znova začeti.

Prava zaščita proti vojni

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Workers Alliance, ki priporoča, da bi dala vlada na razpolago tri tisoč milijonov dolarjev za borbo proti nezaposlenosti, je mnenja, da bi bila potrošena ta vsota v najboljše namen.

Njen predsednik David Lasser je bil včeraj zaslišan pred nekim zborniškim pododborom ter rekel, da bo kongres pokazal, če je za vojno ali proti vojni. Ako bo dovolil za odpravo nezaposlenosti potreben denar, bo s tem dokazal, da je proti vojni, če tega ne bo storil bo to znamenje, da mu ni dosti za mir.

Vsak dolar, ki ga potroši dežel za dobavo dela, — je dejal Lasser, — je zaščita pred vmešanjem v evropsko vojno. Ako bo vlada odpustila WPA delavce, bo s tem vojnim ščuvačem omogočala vojno agitacijo.

Ralph Hertz, Jr., voditelj CIO urada za nezaposlene, je priporočal program za nabavo dela, ki bi omogočil trem milijonom nezaposlenih za službo.

Slovenski farmerji v Ameriki

Iz gornjega dela države New York

FLY CREEK, N. Y. — Čudno se mi vidi, ko ni nobenega dopisa od tukaj, ko jih je več zmožnih, da bi lahko napisali novice od tukaj in tudi kako se tukaj imamo. Bom pa jaz nekoliko poročala. Zimo smo imeli hudo, veliko je bilo snega, da je veliko let ga ni bilo toliko kakor letos.

Zdaj se je začela že približati zaželjena pomlad, ampak bo bolj pozna, ker bo vse naenkrat prišlo narediti na polju. Nadamo se dobre letine, ker je bilo veliko snega, da se je zemlja dobro odpočila. Druga gre dobro; naša mlekar

posebno dobro napreduje, ker smo vsi v Dairy Farmer Union, ki nam je vsem v ponos, ker smo zdaj veliko na boljšem.

Pred nekaj časom je vprašal Mr. Zagar iz Wisconsin, kako tukaj napreduje Union, pa ne vem, zakaj mi ni nobeden odgovoril, da odkar je Union ustanovljena, da je veliko boljši za farmerje. Zdaj že dobimo več za mleko, kar je bilo prej, ko so velike kompanije mleko vzele rade, ampak tako sramotno plačevale, da ni bilo nič več mogoče izhajati.

Da bi se tudi drugi farmerji prebudili in povsod ustanovili unije, potem bi dobili za mleko, kakor bi zahtevali.

Šele sedaj se vidi, kako so nas velike pompanije odirale in koliko so imele dobička.

Tukaj smo začeli delati z malim denarjem mlekarne in je veliko košala, okoli 40 tisoč, pa bo kmalo vse plačano, pa še ni dve leti, ko je začela obratovati, — tako da je v ponos vsem.

In že veliko farmerjev se je prebudilo, da so pristopili, ker bodo imeli večji dobiček od tega, ker bodo več dobili za mle-

ko. Ampak se nekaj še dobi takih, ki so preveliki, da bi se podali, da bi bili vsi za enega in za napredek sebi.

Čas bo prišel, da bo izprevideli, da je tudi za nje prav, ker mora vsakdo dobro vedeti, da ako bi ne bili vpeljali unije, da bi nikdar ne dobili toliko za mleko. Samo to je čudno, da se mora samo nekaj tepsti za druge, drugi se pa potem samo smejejo, ker je tudi za njega dobro, ko so se drugi borili.

Farmerji, prebudite se vendar iz spanja po Ameriki, kakor se drugi delavci, za boljše obstanek, da bodo lažje nam in našim otrokom.

Ne mislite, da vsled hude zime tukaj spimo; oh ne, tudi tukaj imamo včasih poštene, vesele ure, večkrat se kod naredi kakšen party. Posebno zdaj smo ga imeli 6. aprila pri Mr. Frank Korošcu, ko je bil njegov god; smo mu pa naredili presenečenje. Oh Zgaga, — bom tebi na uho povedala, zato, ker ga dobro poznaš. Veš, smo prišli pred hišo in smo naredili tak ropot, da so mislili, da se hiša podira. Veš, potem smo hoteli priti noter, pa so bila vrata zaprta. Mrs. Korošec jih je prišla odpreti, se ve, ker je ona vse dobro vedela za naše namene. Ampak to je bilo najbolj smešno, mi smo sli noter, on je pa ven šel iz hiše in je nas skozi okno noter gledal. Oh, to je bilo veselje.

Mi smo bili vsi veseli in zadovoljni ker smo ga tako presenetili. In tudi on je bil vesel z nami, tako, da so petelini že davno pred peli, mi jih pa nisimo hoteli pogledati. Ko se je dan naredil, smo se šele počasi začeli spravljati domov. Frank, tako ti želimo še mnogo let, da bi jih zdrav in vesel dočkal in tudi mi drugi s Teboj bomo še katerikrat veseli.

Ne vem, kateri bo zdaj na vrsti, pa bomo že znabiti kaj slišali.

Zdaj pa pozdravljam vse znance in prijatelje po širni Ameriki.

Frances Terček.

Romunsko petrolejsko ozemlje

Vrtalni stolp ob vrtalnem stolpu tako daleč, do koder sega pogled, vrste vrtalnih stolpov med valovi gričev, pokrajina posebne vrste — to je rumunsko petrolejsko ozemlje ob robu južnih Karpatov vrelce svetovno gospodarskega pomena in činitelj politične moči o katerem je baš danes toliko govora.

Rumunska petrolejska industrija je zelo stara. Najstarejše vesti segajo sicer samo v 16. stoletje, vendar je večje, da ji lahko segale še daleč dalje. Gre namreč za prastaro kmetijsko industrijo, do konca 19. stoletja so poedini rumunski kmetje na svojih zemljiščih in z ročnim obratom pridobivali petrolej kot stranski vir dohodkov. Leta 1866 so šteli v tedanji Rumuniji 680 vrelcev na ročni obrat, čast kmetijskih posestnikov, ki so letno pridobivali 84.000 hektolitrov petroleja. Ker so petrolej tedaj uporabljali v glavnem kot gorivo, in mazilo za vozove, je ta proizvodnja predstavljala tedaj že važno izvozno blago. Moldavski in valaški kmetje so žali svoje vrelce na roko izkopavati do 250 m globoko. Tekočino, ki je prišla z višokim pritiskom na plan so zajemali z vedri. Leta 1857 je Bukarešta kot prvo mesto na svetu uvedla javno petrolejsko razsvetljavo. Istega leta so v Ploestiju odprli prvo rafinerijo.

Okrog leta 1880 se je začel razvoj. Desetletja so kmetje branili svoj primitivni način pridobivanja pred mehaničnim vrtalnim načinom pridobivanja, ki je presegal njih kapitalno moč. Toda razvoj je šel preko njih. Svoja zemljišča so morali prodajati tujim družbam, ki so znali s stroji seči dosti globlje in proizvodnjo tedaj bolj povečavati.

Leta 1904 so odkrili močno petrolejska ležišča pri Mo-reju. Proizvodnja je narasla od 50.000 ton leta 1890 na 500.000 ton leta 1904 ter 1.600.000 ton leta 1913. Potem je prišla svetovna vojna in rumunski petrolej je postal svetovno politični činitelj. Ko so leta 1916 vkorakale nemške čete na rumunsko tla, so Angličani odredili brezprimerno imenovanje dela. Stotine vrtalnih stolpov so sežgali, vrtalne luknje so zamažili, stroje s kladivi razbili, mogočne petrolejske tanke so poglani v arak. Nemci naj bi ne dobili niti kaplje dragocene tekočine. Toda Nemci so poskušali vse. Leta 1918 je proizvodnja narasla še spet na milijon ton. Ok koncu vojne so nemški delci pri rumunski petrolejski

proizvodnji razstili. Šele po nekotnih letih se je začel nemški kapital spet meriti z drugače prevladujočim kapitalom Angležev in Francozov. Leta 1937 je Rumunija kar se tiče petroleja prekosila Mehiko ter Iran ter toji danes po Združenih državah, Rusiji ter Venezuali na četrtem mestu.

NETOČNA LETA.

Leta niso točna leta. Njih netočnost znaša 26 sekund za ta iznos je koledarsko leto daljše nego astronomsko izmerjeno leto. 26 sekund ni dosti. Šele v 3600 letih bi izdale en cel dan preveč. Sedanje koledarsko leto je doživelo že celo vrsto reform od kar ka je Cezar uvedel in Gregor VII. temeljito izboljšal. Netočnost njegovega trajanja ni bila vedno tako dobro izenačena, kakor danes s sistemom prestopnih dni, ki nam dokazuje vedno iznova, da nam niso podarjene niti tiste ure, za katere je sončno leto daljše nego zemeljsko koledarsko leto. Kam bi tudi prišli, če bi ne bilo prestopnega dne? Razlika bi narasla v nedogled, kajti leto ne šteje 365 dni, temveč 365 dni, 5 ur 46 minut in 46,42 sekunde.

Ko so Rimljani šteli še po starih mesečnih letih in je njih leto štelo zato preprosto 365 dni ter so razliko izenačevali s prestopnimi meseci po 22 ali 23 dni, so zašli že po nekoliko stoletjih v težave. Te težave je premagal Cezar, ko je leta 46. pred našim štetjem uvedel koledarsko štetje, ki se po njem imenuje "julijansko". Po tem štetju je imelo sončno leto 365,25 dneva, kar so razdelili na tri leta po 365 dni in eno prestopno leto po 366 dni. Cezar je moral tedaj odpraviti obstoječo razliko, ki je znašala foliko, da je štelo leto 46. celih 445 dni. Bilo je to kaj dolgo leto in skoraj se zdi, da ga je nstvaril samo za to, da je lahko do zmagovitega zaključka dovedel svoje dolgotrajne boje proti pompejevcem. In kraji Jubi, proti Mundi in sinovom svojega starega nasprotnika. A tudi julijansko štetje ni šlo gladko. Do leta 1582 se je napredovalo deset dni preveč. Papež Gregor VII. je v tem letu z enostavno zbrisal dneve od 4. do 14. oktobra, tako da je leto štelo samo 365 dni. To leto je bilo tako kratko kakor da se hoče umakniti čim prej grozotam inkvizicije Filipa II. strahovladi Ivana IV. grozovitostim angleške kraljice Elizabete in bratomornim bojem treh Henrikov na Francoskem. "Gregorijansko" časovno štetje je obdržalo vsako četrto

leto kot prestopno leto z istimi dolžinami kakor julijansko leto, toda stoletja, ki se ne dajo deliti s 400, ne morejo biti prestopna leta. Tako je prišlo do razlike v dolžini leta, ki znaša samo 26 sekund.

A tudi proti tej razliki so nastopili in sicer v novem koledarju, ki ga je uvedla grško-pravoslavna cerkev, dne 14. oktobra 1923. To štetje računata tudi s čisti sončnim letom po 365 dni in prestopnim letom vsako četrto leto po 366 dni. Toda med prestopnimi leti, ki zadeajo na polna stoletja, veljajo po tem koledarju samo tista, ki dajo po delitvi z 9 ostanek 2 ali 6. To je komplikirano toda manj izračunana dolžina leta s povprečno 365,2422 dneva, ki je samo za dve sekundi daljša od trenutne dolžine tropskega leta. Po teh računih bi se šele po 46.200 letih pokazala razlika enega celega dne.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emira. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kakšen sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Krča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET,

Kratka Dnevna Zgodba

MELA PUČOVA:

EMIL PRAVI: "TO NI JE NIŠTA!"

Emil je brenil smučko v sneg, ki se je z vlažnim leskom ženskega očesa topil na soncu in nekaj mokrih drobnih kep je z mehkim pljusom odletelo za ped ali dve po beji visoki strmini nazdol. Stal je nekje sredi klancea s smučni posevno zaždran ob vzpetino. Tako je v očesa in z zaničljivo odprtim višcom lahko motril svojo čredo.

"Nu, ali bo kaj?" je zavpil. Toda čreda je nepremično in lenobno vztrajala na svojem varnem položaju kakšnih 20 metrov niže — tam kjer je breg prehajal v prijazno zločnost ravne neopasne police. Edino debela in neumorna gospa Bisernikova, rdeča in vsa mastna od znoja kakor piruh, ki si ga izdatno pogrnil s slanim, je jela na škripajočih smučkah sopihati proti njemu.

"In ostali?" je zaklical. Počasi so se zganili drug za drugim, so se s palicami uprli v breg in se jeli lenobno boriti s klancem. Bilo jih je petero, ki so sedaj pod koncem zane prišli v smučarski tečaj, bolj zaradi tega, ker se jim je upiralo, da bi samotno preživljali počitnice na snegu, kakor radi upanja da se bodo česa naučili. Resnično, ženske v tečaju so si bile podobne kakor dinar dinarju; prihajale so v tekozani zimeki raj z našminkanimi ustnicami, z dvema paroma klinastih hlačk v kočegu in z praznim smehom, ki je bilo voljno sprejeti vase tudi sliko smučarskega nčite, če bi ne bilo druge. Toda glej — zimski raj je že jemal slovo, po prisojajah je med njih je imel svoje opoldansko rdeča zemlja kazala soncu svo-

je gole boke, med suhim listjem in ob porobkih se je razceval beloglavi teloh. Emil pa je žalostno moral računati, tent da bodo čez dober teden tudi poslednji gostje brez sledu od toč izginili — kakor sneg, ki je v nepomljivo kratkem času skoraj neopazno bil skopnel z visokih vaških streh. "Pazite sedaj! Kolena napred, ste razumeli?"

Govoril jim je nekaj takšnega, kar je po njegovem mnenju bilo podobno hrvaščini, kajti malone vse so bili doma on-iran Sotle. "Raaalieu, Ši-roku raliu!"

Gospodična Feinkost iz Zagreba, Zidinja tankih nog in širokih pobočij je ubogljivo razpluzila smučke in se z bojazljivimi koleno spustila nizdol.

"Kolena napred" ji je zaklical v svetlosinje oblečeni hrbet. Ni imela ušes, ali kaj, da ga prav nič slišala. Odgnal se je zanj in jo s konico palice rahlo smil pod kolena. "Kolena napred"

Tanko je začelila, mu za trenutek pokazala visoki, rjav lok mučno napetih hlač in se potem s svojim od sonca opaljenim nosom strmo zapirila v mehki sneg.

"To nije ništa" je zaklical — toliko da je trenil pa boče in se ustavil. "Drugi sedaj! Pazite dobro, da obrnete na levo, razpluzimo, obetimo, desnu nogu, baeimo desno glavu na desnu cipelu in se prelomimo v boku..." Pazite napred..." Saj ga tako in tako niso tako ve kako namerno poslušali, vsak izmed njih je imel svoje opoldansko lene misli in vrlu tega je de-

bela gospa Bisernikova skušala v svoje okrogle oči vjeti plašni pogled malega gospoda kapetana "Gospod kapetan, vi ste na vrsti."

Gospod kapetan je na kratkih nogah hotel skozi življenje — smučal pa je tako, kakor da jih sploh nima. Ali si ga videl — toliko da je trenil, pa je že zopet bil na tleh. "To nije ništa!" je zavpil Emil in je vzdihnil.

Ina jugu so v sončnem svitu pod neizrečeno rahlo, sivovijavo kopreno mrele srebrno zasnežene gore, živomodro in breznažno nebo se je na višku svojega oboka zgoščevalo v temnejšo sinjino, podobno kakor ozromen evet plavice, ki je v globini svoje čaše temnejši kakor na obodih. Sicer je bil malone rumen od sonca s svojim bliskanjem je slepil poglede in nato je tudi Emil moral tesno pripreti oči da je ostro razločil drobno žensko postavko, ki se je zadržala izmed tečajnikov vzpenjala kvišku.

S smučkami na nogah je tirala naprej po snegu, kakor da smuča po jajcih, ki se jih boji streti in zmešati, v neko čudno jajčno jed. Izpod temno-modrega, pod brado zavezane klobuka sta ji ob vsaki strani obraba padla k nežnim ramenom dva dolga svedra plavih kodrov. Če bi bil Emil vedel, kajso to bidernajerski klobuki, potem bi nemara tudi vedel, da so si pod takšnimi klobuki pokrivala nakodrane prireške gospe, ki so krepostno zatajevale svoje noge v krinolinah. Saj te vrste nizlot zaokrožen klobuk je pri smučanju nosila gospa Bisernikova, v bojazu, da ji lilijsko blede polti, ne bi preveč osmodilo sonce. Da ji je bil bog naklonjen, bi bil tudi njol poslal na svet kakšnih sto let pred našim časom — bolj bi se ji vsakako prilagla krinolina, kakor pa smučke.

Ustavila se je za dober lučaj pod njim.

"Ali prihajam zopet prepoznati?" ga je vprašala s svojim višokim, malce drhtečim glasom, ko je k njemu v strmino obrnila svoj pravilni obraz.

Ni vedel zakaj, toda na nekakšen čuden, malone neprijeten način mu je bila všeč. Spustil se ji je strmo nasproti in v drugem snegu bi ta spust nemara učinkoval kakor temnomoder blisk na belem nebu, v tej mehki pa ni kristjanija, ki se je z njo pri njenih nogah ustavil, ni bila kaj drugega kakor mokro čofotanje.

"Preveč ste zamudili," ji je strogo reel: "Na ta način se nikoli ne boste kaj prida naučili."

(Naklajevanje prihodnjic.)

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA
KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18th St., New York

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Iseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti izsproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 Knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

18

"Evica," jo je vprašal Dorče povsem resno, "ali bi se bala planinskega kralja, če bi se kar iznenada pojavil tu?"

"Čemu bi se ga bala? Planinski kralj je dober duh, ki ima rad ljudi."

"No, duh je duh," ji je oporekal Dorče. "Mogoče samo tako govoriš, ker nisi še nikdar videla nobenega duha."

"Se ti zdi?" je vprašala zategnjeno.

Dorčetu se je zdelo, da so se mu začeli jeziti lase.

"Pa še vsaj ne boš rekla, da si videla kakšnega duha?" je tiho vprašal in se plašno ozrl okoli sebe.

"Dekle se je malce nasmehnilo in njen zaspan pogled je blodil med gozdnim vejicem."

"Če sem ga videla? Ne vem zagotovo. Večkrat se človeku kaj sanja, pa misli, da je res nekaj videl z budimi očmi. Včas pa zares kaj vidi, pa misli, da se mu sanja. Ni dolgo tega, ko sem čutila duha in sem vedela, da je v moji bližini."

Ko da bi ga kača pičila, se je Dorče primaknil k Evici.

"Za božjo voljo, kakšen duh je pa mogel biti?"

Evica se je sklonila k njemu in mu zašepetala na uho:

"Duh uboge Hančine duše."

"Beži, beži!" se je ojunčel Dorče, pri tem se mu je pa zdelo, da mu gomaze mravlje po hrbtu.

"Da, po imenu me je poklical v tisti noči, ko so dobili Hanco mrtvo v mestu. Kot me je naučil oče, sem tiste noči položila na okno skodelico mleka in kruha. Tisto je za ubogo dušo — me je ušil oče. Ko sem se pa naslednjega jutra zbudila, je bila skodelica prazna in kruha ni bilo več."

Evica ni opazila, kako je bil Dorče prav do ušes prebledel. Zaslislala je pa hripav smeh.

"Toda Evica, kako moreš kaj takega verjeti? Kdo je izpil mleko in pojedel kruha? Ali ni mogel biti kakšen človek? Človek iz mesa in krvi."

"Ne," je odkimala Evica. "Kako bi dosegel človek do okna v prvem nadstropju? Kaj takega bi si tudi nihče ne drznal. Kajti moj oče je rekel, da bi človek, ki bi to storil, moral se isto leto umreti."

"Umreti? Sveti Bog!" je zastokal Dorče.

"Kaj pa je?"

"O, nič, nič..."

Fant je imel precej čudne privide.

"Toda Evica," jo je prosil, "povej mi, če je smrt namenjena tudi tistemu, ki bi tisto reč popravil, ne vedeč, da je duši namenjena?"

Njegov plašen pogled je lebdel na njenih ustnicah.

"To mora vsakdo vedeti," je odločila Evica.

Dorče je stisnil glavo med ramena. Bil je sličen oglatu mu kupu nesreče.

"O, sveta Devica," je stokal. "Kar je, je! Nobene pomoči ni več."

"Je," je poudarila Evica in v fantovih očeh se je zaiskrilo upanje. "Moj oče je rekel, da more tak človek svoje zastavljeno življenje le na tak način rešiti, če komu drugemu reši življenje."

"To je bila za Dorčeta slaba tolažba. Sveti Bog! Življenje se ne reši kar tako."

Evica je vstala.

"Poglej, znočilo se je že. Kako sva se zagovorila Zdaž bo pa treba stopiti."

Dorče je s težavo vstal. Njegove dolge noge so ga komaj nesle za dekletom. Dospela sta do križpotja.

"Saj ne boš huda, Evica," je prosil fant, "če ne grem še naprej s teboj? Gori moram v mojo kolibo, da bom bližje ovac. Saj bo že tako ali tako noč, ko bom na cilju."

"Čemu bi bila huda, Dorče? Do planinske koče ni daleč. Saj sem že bila tam in bom sama našla. Jutri mi boš prinesel planink, kaj ne?"

"Seveda, če bom mogel priti," je zastokal Dorče.

"Čemu bi ne mogel? Malo hitreje stopi, pa bo. Z bogom Dorče!"

Fant ji je stisnil roko da bi se za vedno poslavljaj od nje. Evica ga je začudeno pogledala. Hotela ga je nekaj vprašati, toda on se je sunkoma obrnil in začel naglo stopati gori.

"Kaj mu je?" je ugibala Evica, gledajoč za njim, dokler ni izginil v goščavi. Dospela je do trate, kjer je bil prejšnje noči opazil Jakob neznanca.

Predno je zopet stopila v gozd, je zaslislala čudno prihanje. Pogledala je: na veji je sedel bel ptič, velik kakor grlica. Najraje bi bila od veselja kričnila, pa ni verjela svojim očem. Z roko si je zametala oči. Ne, pogled je ni varal. To je bila šoja, nenavadno bele barve, ki jo je bil njen oče vdomačil. Čuden ptič je bil padel iz gnezda, oče ga je pobral in ga prinesel domov. Ptič se je bil naučil izgovarjati tudi nekaj besed. Z veje se je hreščee oglašilo: "Ebi Ebi! Dododo!"

Jezus, ti moj ljubi Bog!" je vzkliknila Evica, razkrila roke in skočila proti ptiču.

"Toto, moj ljubi Toto!"

Ko je bila že prav blizu njega, klicala: "Toto! Toto!"

Slislala ga je hreščati "Dododo. Tam, Tan!"

Živo se je spominjala, kako ga je večkrat oče odganjal z besedami: "Stran Toto, stran!" če mu je preveč nagajal pri delu.

"Dodo, Ebi! Ebi!" se je zopet oglašil ptič.

"Gotovo se me spominja," je pomislila Evica. "Saj me kliče! Ebi pravi."

Ptič res ni znal imena "Evi" ali "Evica", zato je pa bresčal: "Ebi!"

Nekajkrat ga je še skušala p rjeti, toda vselej se ji je previdno umaknil.

Dekle ni pazilo ne na pot, ne na grmovje in vejevje. Šla je le za čudnimi, toda nji dobro poznanimi glasovi.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Razne vesti.

INTELIGENCA PRI PRVOROJENCIH.

Da predstavljajo nadarjeni in genialni ljudje le v redkih primerih otroke edince in da so v dosti številnejših primerih otroci iz rodbin z mnogimi otroki, je dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati. Zanimivo pa je tudi dejstvo, da običajno niso prvorojeni otroci tisti, ki kažejo med svojimi brati in sestrami največjo nadarjenost.

Benjamin Franklin je bil na primer petnajsti izmed sedemnajstih otrok, Johan Sebastian Bach osmi otrok, Napoleon tretji, Robert Koch isto tako tretji, Darwin četrti. Takšnih primerov bi lahko naštevili neskončno število. Seveda pa tudi ne manjka nasprotnih primerov genialnih prvorojencev. Tu bi bilo omeniti še samega Newtona, in Goetheja.

V Ameriki, kjer se zanima, jo za v-e, kar je v zvezi s statistiko, je neki psiholog posvetil več let svojega življenja vprašanju, da-li je mogoče izvajati kakšna pravila glede razdelitve inteligence med prvorojenimi in mlajšimi otroki. Preiskal je 1500 družin iz različnejših družbenih slojev in primerjal medsebojne otroke, ki so zrastle v istih družinah pod istimi okoliščinami. Raziskovalec je hotel razjasniti pred vsem dve vprašanji: Ali je kakšna razlika v razboritosti med prvimi, drugim, tretjim in poznejšimi otroki kakšne družine? Ali je kakšna razlika v razboritosti med otroki mlajših in otroci starejših staršev? Njegovi izsledki niso nezanimivi.

Za domnevo, da so otroci mlajših staršev manj inteligentni nego otroci starejših staršev, ni našel najmanjše opore. Tudi razlika v starosti obeh staršev nima nobenega pomena, kakor ne vpliva tudi pogostost porokov na duševne sposobnosti potomcev. Nasprotno pa so inteligentni izpiti ugotovili, da prvorojenec, kar se tiče duševnega razvoja, običajno zaostaja za poznejšimi otroki. Tu mora biti torej po sredi neka ovira. V pretežni večini primerov je raziskovalec ugotovil, da je drugi otrok razumnejši nego prvi, peti razumnejši od drugega. Povprečje za 382 družin z dvema otrokoma je pokazalo, da se je mlajši otrok pri inteligenčnih preizkušnjah odrezal za 3 točke bolje nego starejši otrok. Čim večja je bila družina, tem bolj se je inteligenca stopnjevala proti poznejšim otrokom. V družinah s petimi otroki je kako med pr-

vim in petim otrokom razlika za 10 točk in peti otrok je imel običajno 3 točke več nego vsak ostali otrok.

VELIKONOČNI DATUM.

Velikonočni datum ima svojo zanimivo zgodovino. Po tem datumu so napisali že za veliko knjižnico knjig.

Važna je določitev velikonočnega praznika, že zavoljo tega, ker se po njem ravna vsi predmestni prazniki. Po galeksandrinskih računih, ki jih je prevzela rimska cerkev in so postali naposled splošna last, praznujemo Veliko noč na nedeljo, ki sledi prvemu pomladnemu ščip. Če je ščip na nedeljo sanjo. Veliko noč pa naslednjo nedeljo. Krščanski velikonočni praznik ne more biti pred 22. marcem in nikoli po 25. aprilu. Dne 22. marca je bila Velika noč leta 1761 in 1818. potem se to v 19. stoletju ni ponovilo več in se bo niti v 20. stoletju. Šele leta 2285 se bo to ljudje lahko spet s to koledarsko redkostjo ponasili. Dne 23. marca pa je bila Velika noč v tem stoletju leta 1913, kar se bo ponovilo leta 2008. Zadnja velika noč 24. marca je bila leta 1789, letos se ponovila in nato šele leta 2391. 25. aprila, torej najpoznejši velikonočni datum se bo ponovil čez tri leta.

70 KG TEŽE, 45 KG VODE.

Ugotovitev, da nosi človek ki tehtja 70 kg v sebi nič manj nego 45 kg vode, je videti neverjetna. In vendar je tako. Človek sestoji povprečno iz 68 odstotkov vode in 36 odstotkov trdnih snovi. Količina vode v poedinih organih je zelo različna. Tako sestoji leča v očesu po 89 odstotkih iz vode, voda sestavlja štiri petine krvi, a možgani, koži, vranici, trebušna slinavka in hrbtni ni mozeg so po 75 odstotkih iz vode. Nasprotno pa predstavljajo voda manj nego polovico teže kosti, hrustancev in jeter. Če izgubimo od 65 odstotkov vodne količine v telesu samo 10 odstotkov, se pojavijo že občutne motnje. Izguba 20 odstotkov vode povzroči že smrt.

Že iz tega je razvidna pomembna uloga, ki jo ima voda kot topilo za telesne snovi.

Razen tega pa rabi voda tudi za izmenjavo toplote in notranjosti organizma. V zmeren pasu potrebujemo povprečno tri litre vode na dan in to količino nam dovajajo hranilne snovi. Tudi živila vsebujejo namreč izredno mnogo vode. Tako sestoji sadje in zelenjava po 85 odst-

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

kov iz vode, ribe vsebujejo 80 odstotkov te tekočine, krompir 75 odstotkov, meso 70 odstotkov, kruh 40 odstotkov.

(Prebava dovaja to vodo iz hrane telesu. Tukaj z oksidacijo vodik v hrani se tvori voda. Na ta način se v telesu stvorijo tri četrtine vode na dan.)

Zanimivo je, da ima otrok več vode v sebi nego odrasli človek. Toda v starosti količina vode v telesu ne narašča, temveč prej narašča, čeprav je v koži in drugih organih manj. Ko dosežemo 70 let, je šlo skozi naše telo več nego sedem vagonov vode. Sprejemanje vode uravnava ženska, oddajo oskrbujejo obisti, koža in pljuča. Če dobi telo velike količine tekočine jo tudi v večji meri izloča. Če izgubi telo mnogo znoj, se izločevanje vode skozi obisti omeji.

Kakor človek, sestoji tudi druga bitja iz enakih ali še večjih količin vode. Morski klobuki sestojajo celo po 99,85 odstotkih iz vode, rastline po 95 odstotkih. Čim višja je kakšna živalska vrsta, tem manj se njena vodna količina spreminja. Da so vodi že v starem veku pripisovali največji pomen za življenje, je razvidno iz teorije Taleta iz Mileta, da je oda edini element zemlje, iz katerega nastajajo vsa druga telesa.

OBISK NA DNU MORJA.

V neki viharini noči l. 1917 je zadel italijanska oklopni- ca "Regina Margherita" na poti iz Valone v Italijo pri Punti Linguetti na muno in se potopila s svojo posadko kakšnih 1000 mož. Sedaj po 23 letih se je spravila neka italijanska družba na to, da dvigne to oklopnico po kosih na površje. Neki italijanski novinar je obiskal s potapljaškim zvonom ladjo na dnu morja in opisuje na sledeči način svoje vtise.

Oklopnica počiva kakšnih 200 metrov od kraja, kjer jo je zadela katastrofa. Leži na gnjena za 120 stopinj na strani, to je s podladijem skoraj navzgor, kljun se ji je zagrebel kakšnih 20 metrov v blato, tako da ogromna hunja, ki jo je napravila mina v njem, ni videti. Med potapljanjem se je ladja obrnila okoli svoje pavične osi kajti sedaj leži v nasprotni smeri nego je plula.

Dvigalna dela so se že začela. Ladjo pod vodo razstreljujejo in poedine dele dvigajo z grabeži ter magneti na krov druge ladje. Doslej so natovorili že 50 ton jekla, bakra in mekci. Potapljači so dosegli strojni prostor, ki so v njem dragoceni kovinski deli. Delo je treba opravljati z veliko pazljivostjo, kajti vsi se še spominjajo težke nesreče, ki je zadela prvi dvigalni parnik "Artiglio" ko je dvigal

pred nekoliko leti v bližini Queberona vojno ladjo "Florence." Takrat so izvršili razstrelitev zavoljo katere je zletela v zrak shranba z 10 tonami razstreliva, o katerem so menili, da ga je voda že davno pokvarila. Parnik Artiglio se je potopil v 20 sekundah, 12 njegovih mož je tedaj utonilo.

RAD PLAČUJE DAVKE.

Finančna uprava v Lembourg je prejela te dni pismo nekega Lowtona, ki se je pritoževal, da biva že petnajst let v tem mestu, da ima dober dohodek, pa nikoli ni prejel poziva, da bi plačal davke. Ker obiskujejo njegovi otroci javne šole in on sam redno uporablja javna prometna in druga sredstva, se čuti moralno obvezanega, da bi prispeval svoj del za vzdrževanje države, zato prosi, naj mu predpiše davke. Seveda so mu pomagali.

ANEKDOTA.

Nasredin, turški Pavilha, si je od sosedu posodil lonce. Tri dni pozneje mu ga je vrnil z najhujšim lončkom vred.

"Torej lonce je dobil sina, sosed," je dejal Nasredin. Sosed se je nasmehnil in obržal mali lonce.

Nekoliko dni pozneje si je Nasredin veliki lonce spet posodil, a ga ni več vrnil. Sosed ga je opomnil, šaljevec pa je dejal s ponarejeno žalostjo: "Nisem si upal tega pove-

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO	
\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE PREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

dati, toda tvoj lonce je umrl." To je bilo sosedu preveč in pozval ga je pred kadija. Sodnik si je dal stvar razložiti, potem je odločil.

"Nasredin se oprosti. Če more lonce dobiti otroke, lahko tudi umre."

KNJIGE v angleščini...

NE ZAMUDITE po izvanredni ceni

NAJZANIMIVEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA

THE ILLUSTRATED WORLD HISTORY

1152 Strani — 1000 Fotografij

Ta knjiga vsebuje 1152 strani in ima okoli 1000 zgodovinskih slik in mnogo zemljevidov. Vsebuje najvažnejše dogodke iz prvih zgodovinskih časov, pa do današnjih dni. — TO JE NAJPOBOLJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA. (Ta knjiga je posebno tudi zanimiva in koristna za učence v višjih letih, ker jim v vsakem oziru pomaga pri njihovem učenju.)

ČUDILI SE BOSTE KO BOSTE KNJIGO VIDELI: VEZAVA je v najlepšem imitacijskem usnju. Pomislite! Samo \$1.50

PRESKRIBITE SI TO KNJIGO ŠE DANES!

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vključno 250 FOTOGRAFIJ

NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Ena sama knjiga, ki vam nudi vsebino cele vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerakoli druga vrtnarska knjiga.

Čudili se boste in veseli boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA ponči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljudna in laiko razumljiva. Preiskusite jo kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da boljše vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

Cena samo \$4

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE: 22.000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOBOLJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

CENA SAMO \$2 (Poština plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

19 40

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NAJDETE PRI: Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

Knjiga, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami